

Beleidsregels GPK Gemeente Son en Breugel 2026

1 Algemene informatie

Op 1 oktober 2001 is de gehandicaptenparkeerkaart van uniform communautair model voor mensen met een handicap in de Europese Unie ingevoerd. Met deze parkeerkaart kan in de gehele Europese Unie gebruik worden gemaakt van de faciliteiten die door de kaart worden geboden volgens de nationale regels die gelden in de lidstaat waar de betrokkenen zich bevinden. Het vrije verkeer van mensen met een handicap wordt daardoor bevorderd.

1.1 Soorten parkeerkaarten

Er bestaat een parkeerkaart voor personen die hier als gevolg van hun handicap voor in aanmerking komen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen drie soorten gehandicaptenparkeerkaarten (GPK):

- Een bestuurderskaart (1.5.1 van dit document);
- Een passagierskaart (1.5.2 van dit document);
- Een instellingenkaart (1.5.3 van dit document).

1.2 Wettelijk kader

In de artikelen 49 en 55 van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW), de artikelen 85 en 86 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV 1990) en de Regeling gehandicaptenparkeerkaart zijn de wettelijke regels inzake het verstrekken en het gebruik van de GPK opgenomen.

1.3 Gebruik GPK

Indien een GPK is verstrekt, mag met deze kaart:

- geparkeerd worden op alle algemene gehandicaptenparkeerplaatsen (artikel 26 onder b RVV 1990);
- onbeperkt geparkeerd worden op plaatsen waar voor anderen een beperkte parkeertijd geldt (artikel 85 jo. artikel 25 lid 2 RVV 1990);
- geparkeerd worden buiten de parkeervakken in een parkeerschijfzone (artikel 85 jo. artikel 25 lid 2 RVV 1990);
- maximaal drie uur geparkeerd worden langs een gele onderbroken streep (artikel 85 jo. artikel 24 lid 1 onder e RVV 1990). Er moet dan ook een duidelijk zichtbare parkeerschijf worden aangebracht;
- maximaal drie uur geparkeerd worden buiten de parkeervakken binnen een woon- of winkelerf (artikel 85 jo. artikel 46 lid 1 RVV 1990). Er moet dan ook een duidelijk zichtbare parkeerschijf worden aangebracht;
- maximaal drie uur geparkeerd worden op een plaats waar dat op grond van een parkeerverbodsbord voor anderen verboden is (artikel 85 jo. artikel 62 RVV 1990). Er moet dan ook een duidelijk zichtbare parkeerschijf worden aangebracht.

GPK's kunnen alleen verstrekt worden ten behoeve van motorvoertuigen op meer dan twee wielen en brommobielen (artikel 85 RVV 1990 jo. artikel 1 lid 1 Regeling gehandicaptenparkeerkaart).

1.4 De verstrekking

Op grond van artikel 49 BABW kan een GPK worden verstrekt door het college en door de minister van Verkeer en Waterstaat. Het college van de gemeente waar de persoon als ingezetene staat ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie, verstrekt de GPK. Aan een persoon die niet als ingezetene staat ingeschreven, wordt door de minister van Verkeer en Waterstaat een GPK verstrekt.

1.5 Criteria

In artikel 1 lid 1 van de Regeling gehandicaptenparkeerkaart wordt bepaald wie in aanmerking kan komen voor deze kaart en aan welke voorwaarden moet worden voldaan. Als de aanvrager voldoet aan de wettelijke regelgeving, dan zal de GPK verstrekt worden. In de onderstaande sub-paragrafen worden de voorwaarden uiteen gezet.

1.5.1 Bestuurderskaart

Voor een bestuurderskaart kunnen in aanmerking komen bestuurders, die als gevolg van een aandoening of gebrek:

- een aantoonbare loopbeperking hebben van langdurige aard, waardoor zij - met de gebruikelijke loophulpmiddelen - in redelijkheid niet in staat zijn zelfstandig een afstand van meer dan 100 meter aan een stuk te voet te overbruggen (artikel 1 lid 1 onder a Regeling gehandicaptenparkeerkaart). Onder 'van langdurige aard' verstaan we: ten minste zes maanden, waar het tijdsbeslag van de afhandelingsprocedure nog moet worden bijgeteld;
- of permanent rolstoelgebonden zijn (artikel 1 lid 1 onder c Regeling gehandicaptenkaart);

- of een ernstige beperking hebben, niet zijnde een loopbeperking (artikel 1 lid 1 onder d Regeling gehandicaptenparkeerkaart).

In de rechtspraak is bepaald, dat ook als de aanvrager geen uitdrukkelijk beroep doet op artikel 1 lid 1 onder d van de regeling, het college toch dient te laten toetsen of de aanvrager op deze grond in aanmerking komt voor een GPK. Het (medisch) onderzoek moet ook gericht zijn op ernstige beperkingen, niet zijnde loopbeperkingen. Daarnaast blijft het (geneeskundig) onderzoek niet beperkt tot lichamelijke beperkingen. Ook geestelijke stoornissen kunnen volgens de rechtspraak aangemerkt worden als een aantoonbare ernstige afwijking, anders dan een loopbeperking die rechtvaardigen dat men aanspraak kan maken op een GPK.

Naast de bovengenoemde voorwaarden moet er een (geneeskundig) onderzoek plaatsvinden waaruit naar voren moet komen dat de aanvrager op medische gronden een GPK nodig heeft. In hoofdstuk 3 worden deze voorwaarden besproken. Tenslotte moet de aanvrager van een bestuurderskaart beschikken over een geldig bromfietscertificaat of een geldig rijbewijs afhankelijk van voor welk soort voertuig de bestuurderskaart wordt aangevraagd.

1.5.2 Passagierskaart

Om in aanmerking te komen voor de passagierskaart moet worden voldaan aan de voorwaarden die gelden voor de bestuurderskaart. Daar komt 1 specifiek punt bij. De passagier die een aantoonbare loopbeperking van langdurige aard heeft komt alleen in aanmerking voor de passagierskaart indien hij voor het vervoer van deur tot deur continu afhankelijk is van de hulp van de bestuurder (artikel 1 lid 1 onder b Regeling gehandicaptenparkeerkaart)¹. Uit rechtspraak is naar voren gekomen, dat "continu afhankelijk van de hulp van de bestuurder" niet alleen betrekking heeft op het zich zelfstandig verplaatsen van de aanvrager. Alle medische omstandigheden moeten betrokken worden bij de toetsing van het criterium "continu afhankelijk zijn van de bestuurder". Ook voor het verkrijgen van een passagierskaart dient de noodzaak hiervoor uit een (geneeskundig) onderzoek naar voren te komen. Zie hiervoor hoofdstuk 2.

1.5.3 Instellingenkaart

Naast de bestuurders- en passagierskaart kan ook een GPK verstrekt worden voor het (gezamenlijk) vervoer van mensen met een handicap die verblijven in een instelling, die valt onder artikel 5 van de Wet toelating zorginstellingen. Om in aanmerking te komen voor een instellingenkaart dient aan de volgende voorwaarden te worden voldaan:

- het moet gaan om een instelling die zorg verleend als bedoeld in artikel 3.1.1. van de Wet langdurige zorg ofwel, een Wlz-instelling;
- het personeel van de instelling moet belast te zijn met het vervoer van bewoners die voldoen aan de wettelijke criteria in artikel 1 lid 1 onder b, c of d Regeling gehandicaptenkaart.

De aanvraag voor een instellingenkaart moet worden ingediend door de instelling en niet door een van de bewoners.

2 Aanvraagprocedure

2.1 Aanvraag

De aanvraag voor een GPK kan worden ingediend op 2 manieren:

- Online via de website van de gemeente Son en Breugel. Onder GPK bij de groene button "Gehandicaptenparkeerkaart aanvragen";
- Door een aanvraagformulier dat bij het CMD verkrijgbaar is.

Bij de aanvraag voor een GPK als bestuurder is nodig:

- een geldig rijbewijs (zie 3.2);
- als de inwoner de kaart komt ophalen: een kleurenpasfoto die goed lijkt en maximaal 6 maanden oud is.

Bij de aanvraag voor een GPK als passagier is nodig:

- een geldig paspoort of identiteitskaart (**niet** nodig bij een online aanvraag via DigiD);
- als de inwoner de kaart komt ophalen: een kleurenpasfoto die goed lijkt en maximaal 6 maanden oud is.

Na ontvangst van de aanvraag zal deze worden beoordeeld. Zo wordt er gekeken of de aanvraag compleet is en of de aanvragen voor een GPK in aanmerking kan worden gebracht. Een geneeskundig onderzoek kan onderdeel uitmaken van de beoordeling. Zie hiervoor hoofdstuk 3. Conform het gestelde in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) bedraagt de afwikkeltermijn 8 weken.

Kosten

Tot en met 2026 zijn er voor inwoners geen kosten verbonden aan het aanvragen van een GPK. Hierdoor is de aanvraag erg laagdrempelig. Het aantal aanvragen neemt toe, dit leidt tot meer werkdruk. Daarnaast

1) Gemeenteblad 2021, nr. 12029 14 januari 2021

leidt het ook tot hogere kosten omdat er bij de meeste aanvragen een geneeskundig onderzoek wordt uitgevoerd. Ook zien we dat er geregeld een afwijzing komt na het onderzoek. Het doel is dat inwoners een GPK aanvragen die deze echt nodig hebben. Daarnaast is het gebruikelijk om voor een parkeervergunning kosten te rekenen. We sluiten hiermee ook aan bij andere gemeenten in de regio, die veelal wel aanvraagkosten rekenen voor een GPK. Er wordt voorgesteld om aanvraagkosten op te nemen in de legesverordening. Dit kan per januari 2027:

1. Eerste aanvraag bij toekenning: € 75,00 (ongeacht noodzaak geneeskundig onderzoek)
2. Vanaf de tweede aanvraag: € 50,00 (ongeacht noodzaak geneeskundig onderzoek)
3. Bij een afwijzing de kosten voor het geneeskundig onderzoek: € 145,00²

Inwoners met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm worden vrijgesteld van de kosten voor de aanvraag en bij een afwijzing. Hier moeten inwoners een bewijs aanleveren dat deze inkomensgrens aantoonbaar is. In de beschikking wordt opgenomen wat de aanvrager moet betalen.

Deze financiële regeling moet in de legesverordening worden opgenomen, wat is een beslissingsbevoegdheid is van de gemeenteraad.

Let op:

Wanneer de inwoner een aanvraag indient voor een bestuurderskaart en in het bezit is van een geldig rijbewijs, moet hij er rekening mee te houden dat de door de inwoner overlegde medische gegevens er toe kunnen leiden dat er een procedure gestart wordt op grond van de artikelen 130-134 van de Wegenverkeerswet 1994. Dit kan eventueel betekenen dat de minister van Verkeer en Waterstaat na onderzoek door een specialist de inwoner ongeschikt verklaart voor het besturen van een motorrijtuig en het rijbewijs ongeldig verklaart.

3 Geneeskundig onderzoek

3.1 Geneeskundig onderzoek

Voordat een gehandicaptenparkeerkaart wordt afgegeven dient er eerst een geneeskundig onderzoek plaats te vinden om de gezondheidstoestand van de aanvrager in kaart te brengen. Het onderzoek wordt uitgevoerd door een arts van een keurende instantie. Sinds 2024 is dit JPH consult B.V. Gevestigd aan de Appelvink 1K, 3435 RX Nieuwegein.

E-mailadres: info@jph-consult.nl, telefoonnummer: 030-7601670

3.2 Geen geneeskundig onderzoek als:

- Bij een aanvraag of verlenging van een gehandicaptenparkeerkaart een duidelijk medisch advies in het dossier aanwezig is op basis waarvan de keurende instantie of de gemeente van oordeel is dat de aanvrager (nog steeds) voldoet aan de in artikel 1 van de Regeling gehandicaptenparkeerkaart genoemde criteria.
- De gehandicaptenparkeerkaart is aangevraagd door het bestuur van een instelling als bedoeld in artikel 1 eerste lid onder e van de Regeling gehandicaptenparkeerkaart.
- Als geobjectiveerde gegevens kunnen worden aangeleverd waaruit blijkt dat aan de voorwaarden voor een GPK als bestuurder en/of passagier wordt voldaan.³ Denk hierbij aan:
- Permanente rolstoelafhankelijkheid;
- Bij de gemeente beschikbare (medische) gegevens, bijvoorbeeld in een Wmo of Jeugdwet dossier⁴, waaruit blijkt dat de maximale loopafstand minder dan 100 m aaneengesloten is of er sprake is van continue afhankelijkheid van de bestuurder van deur tot deur.

3.3 Bewoners van Wlz (Wet langdurige zorg) instellingen

Voor bewoners van Wlz instellingen geldt dat ook zij beroep kunnen doen op de regeling gehandicaptenparkeerkaart. Deze bewoners hebben een zorgprofiel op grond van de Wlz. In de basis zijn hiervoor dezelfde regels van toepassing als voor de andere inwoners van Son en Breugel. Er zijn echter situaties denkbaar waarbij een traject met een geneeskundig onderzoek een onevenredige belasting op de bewoner van de instelling legt. In deze situatie zou de CMD medewerker in overleg met de kwaliteitsadviseur en coördinator CMD van de reguliere route kunnen afwijken.

In Son en Breugel wonen op locatie Zonhove van SWZ mensen met een zorgprofiel op grond van de Wlz. Zonhove heeft een rijke geschiedenis. Al vanaf 1963 zijn ze gespecialiseerd in de behandeling van mensen met een meervoudige beperking. Eerst alleen voor kinderen en jongeren, later ook voor volwassenen. De bewoners van Zonhove kunnen ook een beroep doen op de regeling gehandicaptenparkeerkaart.

2) Bij een afwijzing is de aanvrager alleen de kosten van het geneeskundig onderzoek verschuldigd en niet de reguliere aanvraagkosten.

3) Als aan de aangeleverde informatie getwijfeld wordt, wordt altijd een geneeskundig onderzoek aangevraagd.

4) Schriftelijke toestemming van de aanvrager is hiervoor nodig

4 Afgifte & geldigheid

4.1 Afgifte en geldigheid

Er wordt één gehandicaptenparkeerkaart per aanvrager afgegeven. Als een aanvrager recht heeft op een bestuurderskaart en een passagierskaart, dan wordt dit op de gehandicaptenparkeerkaart aangegeven (artikel 1 lid 2 Regeling gehandicaptenparkeerkaart). De gehandicaptenparkeerkaart moet op zodanige wijze bij de voorruit worden aangebracht, dat de voorzijde ervan buiten het voertuig behoorlijk leesbaar is (artikel 4 Regeling gehandicaptenparkeerkaart).

De geldigheidsduur van een GPK bedraagt in beginsel 5 jaar, gerekend vanaf de dag van afgifte (artikel 51 lid 1 BABW). De geldigheidsduur van de GPK kan worden beperkt als:

- Van tevoren duidelijk is dat de aanvrager korter dan vijf jaar in aanmerking komt voor een GPK (artikel 51 lid 2 BABW); In deze situatie wordt de geldigheidsduur beperkt tot de te verwachten termijn dat aanspraak op de GPK kan worden gemaakt. Dit is alleen aan de orde wanneer het medisch advies een kortere geldigheidsduur aangeeft.
- De aanvrager tijdelijk in Nederland verblijft (artikel 51 lid 3 BABW); In deze situatie wordt de geldigheidsduur beperkt tot het verblijf in Nederland.

De gemeente Son en Breugel kiest ervoor de geldigheid van de kaart (bij een bestuurder) te koppelen aan de einddatum van het rijbewijs. Wanneer een rijbewijs verloopt op of na de 75e verjaardag van de aanvrager, moet deze, om het rijbewijs te verlengen, een arts beoordelen of de aanvrager gezond genoeg is om auto te rijden. In die gevallen is het van belang de geldigheid van de GPK te laten stoppen op de dag waarop het rijbewijs verloopt.

De GPK verliest zijn geldigheid door (artikel 53 BABW):

- Het verstrijken van de geldigheidsduur;
- Afgifte van een nieuwe gehandicaptenparkeerkaart of een duplicaat gehandicaptenparkeerkaart (dit is een nieuwe kaart die bij diefstal of vermissing wordt gemaakt, maar identiek is aan de eerder verstrekte kaart);
- Het onbevoegd aanbrengen van wijzigingen aan de kaart;
- Het overlijden van de kaarthouder.

De GPK kan ongeldig verklaard worden als:

- De GPK is afgegeven op grond van door de aanvrager verschaft onjuiste gegevens en de GPK niet zou zijn afgegeven indien de onjuistheid van de gegevens ten tijde van de aanvraag bekend zou zijn;
- De houder van de GPK gebruik laat maken in de situatie dat het parkeren niet rechtstreeks verband houdt met het vervoer van hemzelf, dan wel van het vervoer van bewoners van de Wlz-instelling waaraan de gehandicaptenparkeerkaart is verstrekt (artikel 53 lid 3 jo. artikel 50 BABW).

Een gehandicaptenparkeerkaart verliest zijn geldigheid niet indien de kaarthouder naar een andere gemeente verhuist. Indien een GPK zijn geldigheid heeft verloren, levert de belanghebbende aan wie de kaart is verstrekt of, indien deze is overleden, degene die de GPK onder zich heeft, de GPK zo spoedig mogelijk in bij het gezag dat de GPK heeft verstrekt (artikel 54 BABW), in dit geval de gemeente Son en Breugel. Het niet inleveren van de GPK, die zijn geldigheid heeft verloren, kan op grond van artikel 59 BABW aangemerkt worden als een strafbaar feit. Bij het niet zo spoedig mogelijk op de juiste wijze inleveren van de ongeldige GPK wordt eerst schriftelijk een verzoek aan de kaarthouder of betreffende persoon die de GPK onder zich houdt gedaan, om deze binnen twee weken in te leveren bij de gemeente. Indien geen gevolg wordt gegeven aan dit verzoek wordt schriftelijk nog een laatste kans gegeven waarbij gewezen wordt op de consequenties: proces-verbaal en inbeslagname door politie. Wanneer aan het tweede verzoek geen gevolg wordt gegeven, wordt door de politie een proces-verbaal opgemaakt en wordt de GPK in beslag genomen.

Verlies of diefstal van de GPK

Wanneer de GPK verloren of gestolen is, moet dit zo snel mogelijk worden gemeld bij de gemeente. Tevens kan een vervangende kaart worden aangevraagd. Dan kan door langs te gaan bij het CMD. Er is een geldig identiteitsbewijs en een recente pasfoto nodig voor de aanvraag.

Stappenplan voor de kaarthouder:

- Controleren of de kaart is gevonden via de website www.verlorenofgevonden.nl.
- In de meeste gevallen is aangifte bij de politie niet nodig, behalve bij diefstal van de GPK.
- Een vervangende kaart kan worden aangevraagd via het CMD. Daarvoor zijn een geldig identiteitsbewijs en een recente pasfoto nodig.
- Na goedkeuring van de aanvraag ontvangt de kaarthouder een nieuwe GPK.
- Melden is belangrijk: het is belangrijk om het verlies of diefstal van de GPK te melden, zodat de kaart ongeldig gemaakt kan worden in het systeem.
- Geldigheid: de vervangende kaart heeft dezelfde geldigheidsduur als de originele kaart.

5 Oneigenlijk gebruik en/of misbruik

5.1 Oneigenlijk gebruik en/of misbruik

Het college kan in de landelijke registratie van de uitgegeven gehandicaptenparkeerkaarten eventueel oneigenlijk gebruik en/of misbruik nader opsporen en heronderzoek uitvoeren.

Onder oneigenlijk gebruik van de GPK wordt verstaan:

Gebruik van de kaart door iemand anders dan de persoon aan wie de kaart is toegekend, of wanneer de kaart wordt gebruikt voor doeleinden die niet zijn toegestaan door de regelgeving.

Voorbeelden:

1. Gebruik door iemand anders:

De kaart wordt gebruikt door een familielid, vriend of kennis van de persoon met de handicap, terwijl die persoon zelf niet aanwezig is in de auto.

2. Gebruik voor andere doeleinden:

De kaart wordt gebruikt om te parkeren op een gehandicaptenparkeerplaats, terwijl de persoon met de handicap niet aanwezig is of voor andere doeleinden dan de reden waarvoor de kaart is verstrekt.

3. Gebruik van een vervalste of verlopen kaart:

Het gebruik van een vervalste of verlopen GPK wordt ook gezien als oneigenlijk gebruik.

Oneigenlijk gebruik van een GPK is een strafbaar feit en kan leiden tot boetes en andere sancties.

Na het verstrijken van de geldigheidsduur kan belanghebbende opnieuw voor een GPK in aanmerking komen. Hiertoe dient hij zelf tijdig een nieuwe aanvraag in te dienen. Beoordeeld moet worden of dan een nieuw (geneeskundig) onderzoek plaats moet vinden.

6 Slotbepalingen

6.1 Hardheidsclausule

Als niet voldaan wordt aan de hiervoor weergegeven criteria en de inwoner wenst toch voor een GPK in aanmerking te komen, kan een beroep gedaan worden op de zgn. hardheidsclausule. Daarvan kan gebruik worden gemaakt wanneer de inwoner ten gevolge van een aandoening of gebrek aantoonbare ernstige beperkingen heeft, anders dan een loopbeperking, die het hebben van een GPK rechtvaardigt. Het moet daarbij gaan om een ernstig en in de regel uniek geval dat, bijvoorbeeld op basis van een medisch protocol, door de keurende arts wordt beoordeeld. De inwoner motiveert hierbij schriftelijk waarom een beroep op de hardheidsclausule wordt gedaan.

6.2 Overgangsregeling leges

In de legesverordening wordt de overgangsregeling verder uitgewerkt. Indien nodig worden de beleidsregels hierop aangepast.

6.3 Inwerkingtreding en citeertitel

1. De beleidsregels/uitvoeringsregels treden in werking op 1 januari 2026

2. De beleidsregels/uitvoeringsregels worden aangehaald als: Beleidsregels Gehandicaptenparkeerkaart (GPK) gemeente Son en Breugel 2026

Overig

Wet en regelgeving

- titel 4:3 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb);
- de artikelen 49 tot en met 55 van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW);
- de artikelen 85 en 86 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV 1990);
- de Regeling gehandicaptenparkeerkaart.
overwegende dat het college het voor de beoordelingsvrijheid bij de uitvoering van de wet noodzakelijk vindt om aan te geven op welke wijze daar mee wordt omgegaan en daartoe beleidsregels wenst vast te stellen.